

Független Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszlón, I. Rákóczy-ut
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Felelős szerkesztő és kiadó: **halmaji BOR JÁNOS.**

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvétetnek: Kovács Kálmán „Boesckay“-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, Fötér.

Sorsdöntő idők.

Amoda fenn a ruszinok földjén véres zavargások, piros vér áztatja a talajt, öldöklő fegyverek durranásai, csattogásai, morajlásai pusztítják az emberéletet. Az erőszak kegyetlen karmai rombolják szét a ruszin népnek azt az elhatározását, hogy ismét visszakerüljön évezredes barátjához, Magyarországhoz.

Idebenn megnagyobbodott hazánkban a magyar belpolitikai élet fórumán kormány- és pártválság állott elő akkor, amikor a Felvidék egy részének visszakerülésével nagy reformok, messzemenő kihatású szociális kérdések előkészítésének kezdetén állunk; akkor, amidőn minden erőnkkel összefogva, egy szívvel-lélekkel, kart karba öltve, lelkes egyetértéssel kellene a porondra kiállni s a felelős kormányvezér mellé sorakozva, a magyar élet megoldatlan kérdéseit komoly megfontolás tárgyává téve, sürgős törvényhozási intézkedéseket létesíteni a nemzet anyagi, szellemi boldogulása érdekében.

Vihar kezdődött a nemzeti egység országos pártkörében a képviselőház munkaütemének gyorsítását célzó kormányjavaslat tárgyalása körül. Az Imrédy kormány abból indult ki, hogy az ország megnagyobbodott helyzetében a halaszthatlanul sürgős kormányzati javaslatok sürgős letárgyalását a jelenlegi rendszer mellett az alakosságok hosszadalmas, nehézkes volta miatt nem lehet az ország közhasznára a kellő időre véghezvinni. Ezért a képviselőház tárgyalási rendjét bizonyos korlátozások alá kell venni. Evégből javaslatot terjesztett az összes pártok által delegált bizalmi kiküldöttek elé a tárgyalások meggyorsítása céljából. A parlament pártközi értekezletén az ellenzék nem járult hozzá a kormány eme előterjesztéséhez. Az egységspárt keddi értekezletén pedig 64 képviselő minden számbavehető komolyabb ok nélkül kilépett a pártkörből,

a szerdai képviselőházi ülésen pedig leszavazta a kormányt.

Az ország közvéleménye megdöbbenve vette tudomásul ezt a frontváltást, mert erre elfogadható okot egyáltalán nem talált. A párt kilépett tagjai hangoztatják a Gömbös Gyula politikájához való szoros ragaszkodásukat és a reformjavaslatok elodázhatlan szükségességét. Viszont Imrédy Béla miniszterelnök többszöri hangsúlyozott és komoly kijelentéseiből meggyőződhetek arról, hogy az ő kormányzati politikájának fundamentuma épen ezekből indult ki és marad továbbra is szeme előtt. Bebizonyosodott, hogy a kilépések megtörténte országos visszatekintést keltett, mert ezzel a nemzet ügyeinek nem használtak.

A jelekből az tűnik ki, hogy a kormányelnök ellen beharangozott bizalmatlansági akció egy indokolatlanul fellángolt személyi sérelem megtorlása akarna lenni, mert hisz vitéz Imrédy Béla mindenkor a nyílt színen kormányzott, cselekedetei száz százalékban a nemzet érdekeit szolgálták, a Felvidék visszacsatolásáért folytatott vérigtható küzdelemben első harcos volt, a várva-várt reformok megalkotására, megvalósítására teljes felkészültséggel, erejének megfeszítésével indult.

A képviselőház új többségé mégis leszavazta. E váratlan fordulat ismételt erősen próbára tette a nemzet idegeit. Ujra megállott a munka épen abban az időpontban, amikor annak áldásos következményeit a magyar nép szivszorongva várta.

A döntés Kormányzó ur öfömlétsége kezeiben fekszik. Az ő nagy bölcsessége, államférfiúi előrelátása, — gazdag tapasztalata, mint más alkalmakkor, bizonyára most is meg fogja találni a kivezető utat a politikai zür-zavar békességes levezetésére s az alkotó munka további nyugodt irányítására. Reményünkben bizonyára nem fogunk csalódní.

Válság.

A magyar belpolitikai életben meglepetésszerű események zajlottak le ezen a héten. Az ujjalakult Imrédy-kormány a bejelentett reformok előkészületeivel és a Felvidék visszacsatolásával foglalkozott. Bizottságok tárgyaltak a zsidókérdés erőteljesebb megoldásának, az összeférhetetlenség szigorításának, ugyszintén számos szociális kérdésnek előkészítéséről. A miniszterelnök már korábban bejelentette, hogy a megnagyobbodott ország életének átállítása és az elkerülhetetlen reformok sürgős keresztülvitele szükségessé teszi a parlamenti munka ütemének gyorsítását, mert a jelenlegi rendszer mellett az elhúzódó tárgyalások és formalitások hosszadalmassá és nehézkessé teszik a javaslatok elintézését.

A képviselőház elnökénél pártközi értekezletet tartottak, amelyen előterjesztették a házszabálmódosítás tervezetét. Ez a reform lehetővé kívánta tenni, hogy egyes sürgős, nagyfontosságú javaslatokra kimondhassák a legsürgősebb tárgyalást, amelynek alapján két nap alatt törvény válhasson a javaslatból. A pártközi értekezleten meglepetés érte a kormányt. Annak ellenére, hogy a kormány-pártban a múlt heti értekezleten négy szavazat ellenében nagy többségű bizalmat kapott, a pártközi értekezleten nemcsak az ellenzék részéről kifogásolták a tervezetet, hanem kormánypárti felszólalók részéről is. Még a szélsőjobboldal tanúsított nagyobb megértést a reform iránt.

A különös jelenség után, amelyet a kormány-pártban folytatott készüldésekről szóló suttogások előztek meg, a képviselőház szerdai ülését megelőzően kedden este a Nemzeti Egység Pártja elé vette a kormány a tervezetet, hogy tisztázzák az ellentéteket. Itt következett aztán a második nagy meglepetés. Levelet olvastak fel, amelyben Sztranyavszky Sándor bejelentette, hogy 64 társával együtt kilép a pártból. Hangoztatta, hogy a Gömbös politika hívei maradnak, reformokat akarnak, de nem forradalmi uton.

A kilépettek névsorának felolvasása közben a párt tagjai annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy néhány jobboldali fiatal képviselőt leszámítva, a kilépettek személyi okokból hagyták el a pártot. Miután az értekezlet napirendre tért a kilépések felett, Imrédy miniszterelnök köszönetet mondott azoknak, akik kitartottak mellette és kijelentette, azt hiszi, hogy ebben a pillanatban alakult ki a párt, amely a magyar jövő ígértét hordozza magában. Saj-

nálja, hogy az eltávozottak közt vannak olyanok is, akik nagy kérdésekben egyetértenek vele s reméli, eljön az idő, amikor utjaik ismét párhuzamosan fognak haladni. A párt Gömbös utmutatásait követi, amikor a haladó korszaknak megfelelően akarja az ország hajóját irányítani. De nem forradalmi uton kíván eljárni, mint arra a levélben is célzás történt. A törvény útján járnak és tovább haladnak a kijelölt uton, amelynek követésére erőt ad az az egybeforrott tábor, amely itt áll. Utána az igazságügyminiszter közölte, hogy a házszabálmódosítást egyelőre elhalasztják s megállapította, hogy a tervezet elleni állásfoglalás nem egyéb, mint ürügy arra, hogy a bizalmatlanságot ebbe csomagolják bele. Jaross Andor felvidéki miniszter, mint az Egyesült Magyar Párt elnöke, kijelentette, hogy egybevéve a kormány reformterveit és a kilépések névsorát, nincs kételye abban, hogy nekik és a felvidéki magyaroknak hova kell állniok. Magyarország jövője attól függ, akadnak-e bátor férfiak a társadalom átalakítására. A radikális jobboldalról szölt, amely a teljes önzetlenséget jelenti. Ezzel a szellemmel kívánnak bevonulni a magyar parlamentbe és osztályostársai kívánnak lenni azoknak, akik a jövő Magyarországot megteremteni hajlandók. Mivel a kormány meri vállalni ezt a feladatot, mögötte állnak.

Szerdán a képviselőház ülésén Sztranyavszky Sándor azzal indokolta kilépését, hogy az alkotmányt feltették és élesen támadta a kormány politikáját. Echaradt Tibor is éles támadást intézett a kormány ellen. Imrédy Béla miniszterelnök visszautasította a támadásokat és ismertette a kormány programját. A napirendi vita során 115 szavazattal 94 ellenében leszavazták a kormány javaslatát.

Ennek következtében szerdán este 9 órakor vitéz Imrédy miniszterelnök benyújtotta a Kormányzó ur Öfömlétségeának a kormány lemondását. Kormányzó ur a lemondás elfogadását, illetve a döntést magának fenntartotta. Csütörtökön a különböző vezető politikusok kihallgatása kezdetét vette a budai várpalotában.

Nagyobb mennyiségű, magról keltetett, iskolában nevelt hét éves

akác csemeték eladók.

Érdeklődők megtekinthetik:
a Köteleesen levő tanyámon:
Árva Ferenc tulajdonos.

Hirdessen a
„Független Hajduság“-ban.

Népszavazást!

A ruszinföldi tűzkatlan nem tud kialudni. Nem alszik ki, mert kétfelől táplálják. Az egyik oldalról a csehek meg nem szünő erőszakoskodásai izsítják a tüzfészket, a másik oldalon visszahatásként a ruszin népnek az erőszakosságok ellen minden rendelkezésére álló eszközzel való tiltakozása, önmagát, életét és vagyonát védő ellen-szegülése tartja állandó nagy feszültségben a helyzetet.

Tizenkilenc évvel ezelőtt, a saint-germaini békeszerződésben biztosították a Kárpátalja területének a legszélesebb körű önkormányzatot. Ezt elismerte a cseh alkotmánylevelével is és csupán azt a korlátozást tette, hogy az önkormányzat ne ellenkezzen a cseh-szlovák állam egységével. Kárpátaljához természetesen hozzá kell számítani az összes ruszinlakta területeket, tehát a Felvidék keleti részét és a Szepességét is.

Közel husz esztendő telt el az önkormányzat kimondása óta és ez alatt nem történt semmi ennek megvalósítása terén. Történtek azonban más dolgok. A prágai kormányok visszafeljesztették a Felvidék iparát és ezzel kapcsolatban teljesen elsovasztották a Ruszinföldön megindult iparosodási folyamatot is, amelynek pedig az volt a célja, hogy a természettől mostohán ellátott ruszin nép élet-színvonalát, kereseti lehetőségét emelje. A Kárpátaljának meglévő kevés természeti kincseit sem aknázták ki megfelelően és így nem juttatták munkaalkalomhoz s ennek révén kenyérkeresethez a ruszin népet. De a gazdasági kérdéseken kívül, politikai és kulturális téren sem adtak semmi jogot Kárpátalja népének. Nagyobb-részt megfelelő iskolai képzettséggel sem rendelkező cseh hivatalokkal tömték meg az egész területet s az Ungváron székelő kormányzó Prága utasításaihoz híven igyekezett a terror minden eszközével beolvasztani a ruszint, de a magyar népet is a cseh-szlováknak nevezett, de valójában csak a cseh egyeduralmat korlátlanul megvalósítani akaró államférfiak által elképzelt közösségbe.

A ruszin nép husz esztendőn keresztül küzdött az elnyomás ellen, számtalanszor fordult a cseh kormányhoz és parlamenthez, a népszövetséghez és a világ közvéleményéhez követelve annak megakadályozását, hogy a csehek továbbra is gyarmatként kezelhessék a Kárpátalját. Mind hiába. A huszesztendő küzdelem eredménytelen maradt. A ruszin nép pedig ezalatt gazdaságilag tönkrement, de szellemében meg nem tört, hanem állandóan lázadóvá várta a megszabadulást, várta akaratának szabad megnyilatkozási lehetőségét, még pedig egyre

erőteljesebben abban az irányban, hogy visszatérhessen Magyarországhoz.

Amikor pedig a mesterségesen felduzzasztott Csehszlovákiának az öt megillető határok közé való szorításának folyamata megindult, Prága fűhöz-fához kezdett kapkodni, kormányt nevezett ki a ruszinok számára és ismét mindent megígért nekik, mindazt, amit husz évig nem teljesített. De szabad akarat megnyilatkozását rögtön ismét megakadályozták, amikor az általluk kinevezett Bródy miniszterelnök népe egységes óhajának megfelelően népszavazást követelt. A csehek ekkor persze rögtön megfosztották állásától és helyébe azt a Volosint ültették, akinek egyáltalán nincs talaja ezen a vidéken. Azóta pedig változatlanul tovább dühög a terror és folynak a vérengzések.

A ruszin nép nem Volosin-kormányt akart, nem olyan vezetőket, akiknek mindent Prága ir elő. Nem hisz többé a cseh ígéreteknek, husz esztendő szomorú tanulsága elég volt már neki. Akaratának szabad megnyilatkozási lehetőségét követeli Kárpátalja népe, népszavazást sürget, hogy mielőbb a világ elé tárhassa, hogy vissza akar térni Magyarországhoz, ismét bele akar kapcsolódni a régi természetes gazdasági vérkeringésbe, amelyből husz évvel ezelőtt erőszakkal szakították ki.

Munkabér, munkaközvetítés, cselédlakás.

Irta: Dr. MÁTÉ IMRE gazd. főtanácsos, az Orsz. Mezőgazd. Kamara igazgatója.

A falusi rétegek szociálpolitikai gondozása terén messzebbmenő terveket tartalmaz vitéz Imrédy Béla kormányzati programja. Államférfiúi bölcsességének leg-szebb termékei közé sorolhatók az idevágó elgondolások. Annyi kivánnivaló van e téren a falvakban, hogy azoknak kielégítése egy félév század kormányprogramjának kitöltésére is elegendő. Nem szándékom itt a programban érintett, a falvakban fellelhető szociális bajokkal részletesebben foglalkozni. Remélem, erre lesz alkalmunk az egyes tervek megvalósítása kapcsán. Arra a körülményre azonban máris bátor vagyok rámutatni, hogy a mezőgazdasági munkavállalók és a hozzájuk tartozó eltartottak százezeinek sorsát előre átgondolt, egységes terv szerint lehet csak megoldani. Ha egymással párhuzamosan bevezetett gondozások fogják — mint ahogy láttuk ezt a családi bérre vonatkozó javaslatoknál — a falvak életét, előttük érthetetlen rejtélyek elé állítani, akkor a várt eredmények el fognak maradni, az anyagi áldozatok pedig hiábavalóan terhelik a gazdasági életet. Ha viszont megrajzoljuk a falu szociálpolitikai térképét és beillesztjük abba a már meglévő szociális gondozások intézményeit, az így nyerhető kép meggyőző bennünket arról, hogy az e téren reánk váró feladatokat csak egységes terv szerint lehet eredményesen megoldani. Erre az egyes javaslatok kidolgozása előtt van szükség, hogy a helyesnek felismert uton gyors ütemben lehessen haladni. Mint hogy a szociálpolitikai gondozás tennivalóit különböző minisztéri-

PÉNZ

áll a házhoz, ha idejében

beszerzi államsorsjegyét!

A pénzzel együtt nyugalom és

boldogság költözik otthonába

A M. Kir.

Államsorsjáték

40,000 ar. P-ös

főnyereményének,
összesen 18,729 kisebb-
nagyobb nyeremény húzása

december 7.-én.

Egész sorsjegy 3 — P. Fél 1.50 P.

umok, sokszor, egymástól független intézményeken keresztül végzik, nem hiszem, hogy addig bármilyen egységes koncepció alakulhasson ki, míg ezek a kérdések egységes irányítást nem kapnak, tekintet nélkül az esetleges társadalmi differenciákra. Vitéz Imrédy Béla reális és logikus célkitűzéseiből remélhetjük azt is, hogy a mezőgazdasági szociálpolitika széttagolt munkaterületén az eddigi rendszertelenséget tervszerű, egységes szociálpolitika váltja fel.

Helyesnek látszik az a felfogás, hogy az összes tennivalók közül a legfontosabb és hatásfokában is a legjelentősebb, a mezőgazdasági munkabérekérdés precíz jogi szabályozása és a munkaközvetítés helyes megszervezése. Tudomásom szerint, a földművelésügyi minisztérium még a múlt évben elkészítette az idevonatkozó tervezetet, minden más tervet megelőzően ennek kellene az életbe átültetődnie. Ha ugyanis mezőgazdasági munkabérek a mezőgazdasági áruk és a tisztességes megélhetés követelményei által indokolt munkabért mindenütt megkapják, sok probléma önmagától el fog esni. Ha akár elméletileg, akár gyakorlati vonatkozásában nézzük a kérdést, nem is lehetne más sorrendet megokolni.

Az élet természetes alakulása más irányt vesz abban a pillanatban, amikor minden munkás dolgozik és keresményéből magát és családját rendszeresen eltartani képes. Az e téren jelentkező teher nem jelentene a munkaadókra különösebb többletet, mert bizonyos, olyan feleslegessé váló, egyéb terhek életrehívásától mentesülnének, amelyek reájuk nézve csak terhet, a munkásokra nézve pedig különösebb előnyt nem jelentenek. A tapasztalat szerint, a munkaadók jó része készségesen osztja meg jövedelmét a munkással, azokat pedig, akik másként gondolkoznak, helyes irányba kell terelni. A munkabérekérdés kívánatos alakulásának egyik előfeltétele azonban az, hogy a mezőgazdaság jövedelmezősége kielégítő és biztos legyen. Enélkül a jogi szabályok is hatástalannak lennének. A munkabérvisszonyok rendezése és irányítása terén a mezőgazdasági kamarai szervezetnek kellene megadni a helyi jellegű iniciatívát.

A mezőgazdasági bizottságokban a munkaadó együtt él a munkásokkal, innen lehetne speciális bizottságokat kreálni, melyek

bürokratikus korlátoktól mentesen és hatósági parancsszó kikapcsolásával jól intéznék ezt a kényes kérdést.

A gazdasági cselédek lakásügye rendezésének állami támogatással való elősegítése régóta vajudó, tovább nem halasztható kérdést viz megoldásra. Minden cselédnek különlakást és jóságának tartására alkalmas, rendes helyiséget kell adni. Ezt egészségügyi és emberiességi követelmények parancsolják. Hiszük, hogy a kormány ezirányú kezdeményezése olyan lesz, hogy rövid idő alatt az összes birtokról eltűnnek a bacillustelepek.

Évtizedes küzdelmek győzelmének első reménységű adta vitéz Imrédy Béla miniszterelnök ur programjában, amikor az adóreformok sürgős megvalósítását ígérte. Ezen a téren a mezőgazdaságnak sok panáza van, különösen, a sok millió kisgazdának és falusi kisexistenciának. A kormány előtt fekszik az Országos Mezőgazdasági Kamarának az adókérdésben kidolgozott, minden részletre kiterjedő, egész javaslat.

Diszközgyűlési határozat.

Lapunk múlt vasárnapi számában röviden közöltük annak a főlemelő, magasztos hangulatu városi diszközgyűlésnek a lefolyását, melyet Hajdusoboszló megyei város képviselőtestülete a Felvidék magyarlakta részének visszakerülése alkalmából tartott. A közgyűlés a polgármester idevonatkozó jelentését dr. Szabó Zoltán városi főjegyző előterjesztésében a következő véghatározattal fogadta el:

Polgármesterünknek a magyar Felvidék egy részének az Anyarszághoz való visszacsatolásáról szóló jelentését Istenünk iránti mélységes hálával, örömteli szívvel, ujjongó lélekkel s a magyar nemzet feltámadásába vetett rendithetetlen hittel vesszük tudomásul s nagy fejedelmünk, Bocskay István zászlójával alattvalói hódolattal borulunk le legfőbb Hadurunk, kormányzónk és egyetlen vezérünk vitéz Nagybányai Horthy Miklós Ófömlétsége elé s a magyarok hatalmas Istenének bőséges áldását kérjük életére és országgyarapító munkájára a sötét magyar éjszaka hajnalhasadásának idején.

Hálatelt szívvel gondolunk ez alkalommal a nagyméltóságu m. kir. kormányra, különösképen pedig Dr. vitéz Imrédy Béla m. kir. miniszterelnök, Kánya Kálmán m. kir. külügyminiszter és gróf Teleky Pál m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urak öccselenciáira, akik szívós kitartással, páratlan felkészültséggel és fáradtságot nem kímélő munkával vitték diadalra a magyar igazság zászlaját.

Szálljon a hála és köszönet a magyar ügy sikerében tevékenykedő baráti nagyhatalmak, Olaszország, Németország és Lengyelország felé s a nemzet megbékélése érdekében ezután is végzendő munkájukat kísérje a magyarok Istenének áldása.

Az együvértartozandóság szent érzésével köszöntjük az anyaországhoz 20 évi szenvedés, megpróbáltatás és megalázás után visszatért Komárom, Érsekújvár, Rimaszombat, Léva, Losonc,

Jolsva, Rozsnyó, Kassa, Ungvár, Munkács és Beregszász magyar városokat s testvéri szeretetünk és ragaszkodásunk kifejezésre juttatása céljából a Magyar Városok Országos Szövetségének bekapcsolásával egyik testvérvárosnak egy disz-zászlót felajánlunk s annak beszerzésével polgármestereket megbízunk.

A legmélyebb elismerés és köszönet hangján emlékezünk meg ez alkalomból felvidéki magyar testvéreinkről is, akik a 20 évi cseh terror és járom alatt sem szüntek meg magyarnak lenni és törhetetlen hittel, a bebörtönözés veszélyének kitéve, a puskatus útése alatt összegörnyedve is szívük minden dobbanásával várták a magyar feltámadást.

Életük, munkájuk és szenvedésük legyen előttünk a jövőre példa s hitük teremje meg gyümölcsét nagy Magyarország feltámadásában.

Dr. Márton Gábor polgármester, Dr. Szabó Zoltán városi főjegyző.

Elszámolás

a „Magyar a Magyarért” akció helyi társadalmi nagybizottságának gyűjtési eredményéről.

A gazdaközönség terményadománya 253 q buza, 3 q tengeri. Összesen 4888 P értékben. A gazdaközönség készpénzadománya 2304 P, iparosok készpénzadománya 850 P, kereskedők készpénzadománya 1614 P 40 fillér, értelmiségi foglalkozásuk készpénzadománya 1121 P 16 fillér, egyesületek, egyházak készpénzadománya 929 P. Összesen 6818 pengő 56 fillér.

Ehhez hozzászámítva a fenti termény készpénzbeli értékét 4888 pengőt, továbbá a városunkban eladott mintegy 3000 darab szivjelvény árát 600 pengőt, valamint a fürdő igazgatóság által felajánlott 1000 darab fürdőjegy minimális készpénz értékét 700 pengőt, az eddigi gyűjtési eredmény készpénzbeni értéke 13,006 pengő 56 fillér.

Fenti összeállításban nem szerepel azoknak az adományai, akik még az akció megindulása kezdetén közvetlenül fizették be adományait az országos központba, mintegy 250 pengő. Ugyancsak nem szerepel az összeállításban a Hajduszoboszlón ingatlanl bíró, de idegen községben lakó földbirtokosok adománya, mivel azok csaknem kivétel nélkül saját lakóhelyükön adakoztak. A 6818 P 56 fillér készpénz s a jelvények ára rendelkezési helyükre elküldetett. A termény a „Futura” raktárába szállított.

A gyűjtési akció befejezése alkalmával megállapíthatjuk, hogy városunk közönsége teljes lélekkel megértette e nemes és hazafias célt s anyagi erejéhez képest igen kevés kivételtől eltekintve méltóképpen kivette részét az adakozásból. Városunk közönségének e nemeslelkűségéért és hazafias áldozatkészségéért a társadalmi nagybizottság nevében hálás köszönetemet fejezem ki.

Köszönetet mondok továbbá azoknak a megértő lelkes hölgyeknek, akik időt s fáradságot nem kímélve vállalták a gyűjtés nehéz munkáját s megértő lélekkel segítettek elő az akció sikerét.

Ez alkalomból újból felkérem mindazokat, akik még nem adakoztak — s akiknek nevét jelen

alkalommal nem kívánom hirlapilag közléteni — hogy adományait — terményben Lovass Károly »Futura« terménybizománnyosnál, készpénzben a városi közpénztárba — 3 nap alatt fizessék be.

Hajduszoboszló, 1938. nov. 26.

Dr. Márton Gábor polgármester, társ. biz. ügyv. elnök.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt 9 órakor Bélteky Lajos lelkész, fél 11 órakor a gyermek- és ifjúsági istentiszteleten Kovács Lajos vallásoktató-lelkész, délután 2 órakor Fehér János segédlelkész prédikál.

— **Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök** szerdán benyújtotta a kormány lemondását. Ezt a képviselőház szerdai határozata tette szükségessé. A Kormányzó ur öfömlétsége fenntartotta magának a továbbiakra nézve a döntést. Kormányzó urunk a képviselőház tanácskozásait a kormányválság megoldásának lebonyolítása céljából november 30-ig elnapolta. Csütörtökön megkezdődtek a kihallgatások. A képviselőház, felsőház elnökei, a különböző pártvezérek, politikusok járultak első sorban a Kormányzó ur öfömlétsége elé, közöttük dr. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter, a Nemzeti Egység Párt elnöke is, akit a Kormányzó urunk szombat délután fogadott közvetlen Darányi Kálmán után. A kihallgatások még folynak, de rövidesen befejeződnek. Vitéz Imrédy Béla kormányelnökhöz tömegesen érkeznek az ország minden részéből a bizalmi nyilatkozatok. Hajdúvármegye és Debrecen törvényhatósági NÉP. szervezete szintén lelkes hangú táviratban fejezte ki iránta teljes bizalmát. Az előjelek azt mutatják, hogy a közhangulat ereje Imrédy Béla miniszterelnök mellett áll.

— **Teljes bizalom Imrédy Béla miniszterelnök és dr. Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter iránt.** A hajduszoboszlói városi és kerületi Nemzeti Egység Párt részéről dr. Békésy Jenő m. kir. kormányfőtanácsos, kerületi pártelnök és dr. Márton Gábor polgármester a miniszterelnököt és az igazságügyminisztert táviratilag teljes bizalmukról, ragaszkodásukról biztosították és elveik mellett kitartásra kérték őket.

— **Külpolitikai hírek.** Az elhalt Atatürk Kemál török köztársasági elnök utódául a török nemzetgyűlés Inönü Izmet volt miniszterelnököt választotta meg egyhangulag. — Károly román király fiával együtt Londonban járt, ahol az angol király szívélyesen fogadta, majd kölcsön ügyében tárgyalt az angol kormányval és pénzügyi faktorokkal. Ezt azonban nem kapott. Brüsszelben, majd Párisban is megfordult. Ez utóbbi helyen pénzhitel tekintetében biztatást szinte nem nyert. — Chamberlain angol kormányelnök és lord Halifax külügyminiszter Párisban időztek, ahol az angol-francia katonai védelem erősítése érdekében fáradoztak.

— **A hajduszoboszlói Keresztény Ifjúsági Egyesület** november 27-én, ma délelőtt fél 12 órai kezdettel, a központi elemi iskolában (Márton Antal-féle terem) közgyűlést tart, melyre minden tagot, ki az egyesület munkássága iránt érdeklődik, ezuton szeretettel meghív az elnökség,

MINDENT VISSZA!

Szemeinkből örömkönnye: hulltak! Szánkól lelkes „Ejen” szavak zúgtak! Szívünk vágya, nyúl, cszinte, tisztia, Midőn egei ostromolva — Szál, hogy: „Min'ent vissza!”

Mert nem vagyunk ám megelegedve! Joggal vártunk méltóbb „iféletre!” Pozsonyt, Nyitrát, s még sokezer magyart Ru! zsebrák cseh, most is átkos — Kinzó rabságban tart!

De fő, hogy a lég meg van már törve! Megyünk tovább, ésszel... akár öltre! S nem él nyugton, itt, e világ népe; „Trianoni béke” mig nincs — Végleg ronggyá tőpve!

Ceglédy Anti.

— **A hajduszoboszlói Vöröskereszt fiók** november 23-án délután 5 órakor a városháza kisgyűléstermében, a tagok bevonásával népes választmányi ülést tartott dr. Ádám Gyula gyógyfürdőorvos, egyesületi elnök vezetése élén. Elnök a szélesebbkörű szervezkedés mulasztálatlan szükségességét megindokolta. Javaslatot tett oly irányban, hogy az alapos szervezkedés mielőbb végrehajtsák és a fiókegyesület igazi hivatását a szükséghez képest intézményesen teljesítse. Aldozatokat vár és kér a tehetősebb polgárságtól, hogy például a betegápolás terén megmozdulhasson. Általános érdeklődés mellett ismertette ezután elnök a részletes programot, mely élelet öntene az egyesület feladatának megvalósításába. Az elnöki előterjesztés általában jó hatást gyakorolt a jelenlévőkre. Az előterjesztéshez hozzászóltak: Körner Gézané, Beliczky Kálmán rendőrfőtanácsos, dr. Márton László, Oborzil Gyula, Azien Emil esperes-plebános, Zakar Jánosné és mások. Egyhangú megállapodással elnök megbízást nyert arra, hogy a szervezkedési mozgalmat irányítsa, a helyi társadalom tagjait önkéntes adományok felajánlására felkérje és a tagsági díjak némi emelését keresztülvigye.

— **Esküvő.** Császy Lajos helybeli földbirtokos, városi képviselő és megyebizottsági tag fia, ifju Császy Lajos földbirtokos november 23-án tartotta esküvőjét Cseke Arankával, Cseke Gábor földbirtokos, városi képviselő, közbirtokossági elnök kedves leányával. Az ifju párra a menyasszony szülei házában Bélteky Lajos ref. lelkész adta az egyház áldását. A házasságkötésnél násznagyokul szerepeltek dr. Márton Gábor polgármester és idősb Ceglédy Lajos földbirtokos, városi képviselő, törvényhatósági bizottsági tag. Az esküvőt a menyasszony szüleinek házában szűkebbkörű családi lakoma követte.

— **Légvédelmi és légoltalmi gyakorlatok** megtartását rendelte el a kormány országosan december 1-től december 10-ig tartó 10 napra. Ezekre a napokra az országos légoltalmi felügyelőség és szakközegei felülvizsgálatokat teljesítenek.

Szekérvasalás

Mérleg

Szecsavágókés

Ekekés

Zománczott

Öntött edények

Üstök

Tüzelési cikkek, füstcső.

Asztalos vasalás.

Bükkfalemez.

Legolcsóbb beszerzési forrás:

Fülöp Sándor

vas- és kerékpárkereskedőnél.

Felhívás!

Tisztelettel bejelentem, hogy Hajduszoboszlón, Rákóczi-ut 55. sz. alatti keresztény

hirlapirodát nyitottam.

A Függetlenség, Új Magyarország, Esti Újság, Budapesti Hirlap, Antenna, Tarka regénytár, Katona Újság, stb. lapoknak főbizománnyosságát f. hó 23-ától átvettem.

Nagyon kérem a t. olvasó és előfizető közönséget, hogy lapjaink helyett még mutalványszámként se fogadjon el más ujságot, mert azt utólag meg fogják Önrel fizettetni.

Kérem továbbá, hogy mindennemű kívánságukkal és panaszaiikkal (kzbesítés, előfizetés és fizetés) közvetlenül hozzám fordulni sziveskedjenek.

Kérem az olvasó és előfizető közönség jóindulatu támogatását.

Tokay Gusztáv

hirlapbizománnyos

Rákóczi-ut 55. szám.

— **Kormányzói legfelsőbb elismerés átadása.** Mint annak idején jelentettük, Borbély Sámuel, a Hajduszoboszlói Takarékpénztár részvénytársaság pénztárnoka a Kormányzó ur öfömlétsége alatt szerzett közhasznú, érdemes működése méltánylásául legfelsőbb elismerésben részesült. A kormányzói kitüntetés átadása november 21-én történt meg a Hajduszoboszlói Takarékpénztár r.-t. igazgatóságának és felügyelőbizottságának együttes ülésében. Dr. Márton Gábor polgármester, az intézet igazgatóságának elnöke a kitüntetés előzményeire vonatkozó okmányok bemutatása mellett Borbély Sámuel meleg, közvetlen szavakkal üdvözölte. Felemlítette azt, hogy ez ötven év alatt Borbély Sámuel pénztárnok kifogástalan működésével megnyerte nemcsak az intézet vezetőségének, de a nagyközönségnek teljes elismerését is. A legfelsőbb kormányzói elismerés ennek a dokumentuma s midőn azt az ünneplőnek átnyújtja, szívből köszönti az intézet részéről is, további működésére Isten áldását kéri. A jelen voltak lelkes éljenzése közben Borbély Sámuel pénztárnok a kitüntetés átvétele után meghatott szavakban mondott hálás köszönetet a kitüntetésért. Ezután tudatta vele dr. Márton Gábor polgármester, igazgatósági elnök, hogy az igazgatóság részére egy havi fizetést külön jutalomdíjként utalványozott az intézet részéről, hogy érdemeit némileg ez által is méltányolhassa.

— **A református presbitérium** ma délelőtt fél 11 órakor a központi iskola nagytermében Demjén Ferenc lelkész és dr. Márton Gábor polgármester, főgondnok elnökelete alatt gyűlést tart. Fontosabb tárgyak: Márton József presbiter halálának bejelentése, a következő pötpresbiter eskütétele. Püspöki körlevél vasárnapi iskolai tanfolyamon való részvétel tárgyában. Fekete Imre tanító lemondása és eltávolozása, iskolaszéki javaslatl. Lázár Gyula tanító választási jegyzőkönyvének helyesbitése. A 3 uj tanyai tanítói állásnál a miniszteri rendelet értelmében határozás. Előterjesztések.

— **Háziasszonyok!** Nem kerül pézube, mégis a legjobb tészta-recepteket megkapja, ha még ma kéri a **Dr. Oetker-féle világhírű fényképes receptkönyvet**, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: **Dr. Oetker** A. Budapesti, VIII., Conti-utca 25.

Figyelem! Figyelem!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy

géplakatos műhelyemet
Northy Miklós-ut 30. sz. a. megnyitottam.

Vállalok bármilyen gépek javítását, cséplőgépek, autók, traktorok, motorkerékpárok, vetőgépek és az összes mezőgazdasági gépek javítását.

Autogén hegesztés és vágás!
Szives pártfogást kér:

Hornyák Dezső
géplakatos.

— **A róm. kath. egyház** a szegénysorsu gyermekek felruházására december 4-én, vasárnap délután 7 órai kezdettel jótékonycélu teaestét rendez a róm. kath. iskolában, melyre szeretettel mindenkit meghív a rendezőség. Teajegy: 50 fillér, tormásvirslí kenyérral külön 50 fillér.

— **Kik esnek ki a városi képviselőtestület tagjai közül?** A városi képviselőtestület felerészének megbízása ez év végén lejár. Értesülésünk szerint a következő képviselőtestületi tagok helyei kerülnek betöltés alá: I. választókerületben: Körner Géza, Nagy Ferenc, Márton József; II. választókerületben: Kiss József, B. Kiss Károly, Herczegh Bálint, Gönczy Antal; III. választókerületben: Császy Lajos, H. Fekete Mihály; IV. választókerületben: Lénárt András, Oláh Mihály, J. Kiss Gábor; V. választókerületben: Széll Gábor, Dörgő Sándor. A városi képviselőválasztás ideje még nincs kitűzve, azonban a jövő hónapban feltétlenül megtartják.

— **A hajduszoboszlói nemzeti egység** földmives munkáscsoport pártirodája VII. tized Rákóczy-ut 59. szám alatt az Illyés-házban van elhelyezve. Mint értesülünk, a m. kir. belügyminiszternek ama rendelete, amellyel a gyűlések, tagértekezletek tartását tiltotta, még mindig érvényben van.

— **Száz esztendő ért el egy szoboszlói nő.** Az országos hírnevű, kiváló népművelő és tankönyvíró, néhai sebesi Gönczy Pál vallás- és közoktatásügyi államtitkár, főrendiházi tag, Hajduszoboszló város nagy szülöttjének egyszerű földmives ember volt a testvére néhai Gönczy János. Ennek leánya Gönczy Rebeka 1838 október 14-én született Szoboszlón s ma is él épségben, jó egészségben. A 100 esztendő Gönczy Rebeka jelenleg budapesti rokonánál tartózkodik s teljes szellemi és testi frisseségnek örvend. Századik születése napján a hozzátartozók szívélyes üdvözlését örömmel fogadta.

— **Angakönyvi hírek.** Házasságkijelentések: Nagy Lajos és Dede Margit, Vári János és Dede Eszter, Török Zoltán és Harangi Lidia, Borbély Lajos és Kunkli Sára, Vágó Gábor és Cseke Amália, Farkas Gábor és Ujvárosi Juliánna, Szécsi Béla és Haizer Erzsébet. — Házasságot kötöttek: Császy Lajos és Cseke Aranka, Lajos Tamás és Császy Piroška, Borbély Gyula és Erdős Erzsébet, Szondi Antal és Kunkli Mária, Szabó Ferenc és Nagy Eszter. — Születések: Bíró Mihály leánya Irén, Sz. Tóth Lajos leánya Emma, Éles József fia Lajos. — Halálozások: özv. Tene Imréné Székely Zsuzsanna 62 éves, Nagy István 69 éves, Tóth Lidia 73 éves, Bujáki Bálint 37 éves.

A hajduszoboszlói kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.
3445—1938. tk. szám. III. 102—1930.

Árverési hirdetmény kivonat.

Hajduszovátí Hitelszövetkezet, mint az O. K. H. tagja végrehajtatónak Szabó Károly végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 147 P 60 fill. költség tökévelés és járuléka behajtása végett a hajduszoboszlói kir. járásbíró területén levő s Hajduszovát községben fekvő s a hajduszovátí 814. számú telekkönyvi betétben A I. 1—2. sorszám s 59., 60. hrszám alatt felvett és Szabó Károly nevében álló a Beltelekben fekvő összesen 557 négyszögöl területű ház, udvar, 2 gazd. épület és kertre 2500 P kikiáltási árban elrendelte. Az árverést: **1938. évi december hó 10. napjának délelőtt 9 órakor** Hajduszovát községi házában fogják megtartani. Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegszíteni (1908: XLI. t.-c. 25. §.).
Hajduszoboszló, 1938. évi május hó 24. napján.

Dr. Kocsis, sk. kir. jbiró.
A kiadmány hitelűl:
Szücs, kiadó.

16292—1938.

Hirdetmény.

Értesíti a városi adóhivatal az érdekelt földtulajdonosokat, miszerint az 1937. év folyamán bejelentett és hivatalból észlelt művelési ág változásokról, valamint a több osztályba sorozott és megosztott területek helyszíni vizsgálata (ujosztályba sorozása) befejeződött s az erről készült 1938. évi I. számú változási jegyzék a városi adóhivatal 5. számú szobájában (birtoknyilvántartás) 1938. évi november hó 20-ától 1938. évi december hó 5-éig terjedő 15 napi közzemlére ki van téve és ezen hivatalos órák alatt megtekinthető.

Ezen hirdetményt azzal a figyelemzettel közli a városi adóhivatal, hogy a sérelmesnek vélt osztályba sorozás (művelési ág megállapítás) ellen a közzemlére kitétel utolsó napját követő 15 nap alatt a pénzügyminisztériumhoz intézett s itt beadandó felszólalással élhetnek.
Hajduszoboszló, 1938. nov. hó 19.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

16412—1938.

Hirdetmény.

A Csapkés tanyán termelt leveles tengeri kór értékesítésére megtartandó árverés határidejét 1938. évi november hó 27. napjának, d. u. fél 3 órájában állapítom, kint a helyszínen. Legtöbbet beígért összeg a bélyeg illetékkel együtt kiküldött kezeihez nyomban lefizetendő.
Hajduszoboszló, 1938. nov. 23.

Dr. Szabó
polgármester h.

— November végéig kell megalakítani a hegyközségeket.

A hegyközségek alakítását a törvény, illetve annak végrehajtási utasítása november végéig kötelezőnek előírja. Ahol a gazdák eddig az időpontig nem alakították meg a hegyközségeket, ott a közigazgatás vezetőire hárul a feladat, hogy helyettük a megalakítást keresztül vigyék. A rendelet elsősorban előírja, hogy november 15.-éig minden szőlőgazdának, illetve szőlővel és gyümölcsösökkel rendelkező birtokosnak az ingatlan fekyése szerint illetékes községi előjárónál polgármesternél be kell jelentenie beültezt szőlője, vagy gyümölcsöse katasztrális holdakban és négyszögölekben kifejezett pontos területét és annak a dülönök nevét, és telekkönyvi helyrajzi számát, ahol a szőlője, vagy gyümölcsöse fekszik. Erre a bejelentésre nem készült hivatalos űrlap. Meg kell jegyezni, hogy a betelepített szőlőket, vagy gyümölcsösöket akkor is be kell jelenteni, ha a kataszteri felvétel szerint még más művelési ágakban vannak osztályozva. Most a legfontosabb a bejelentés elvégzése, mert az, aki a bejelentést elmulasztja, a hegyközségi rendelet idevonatkozó szakasza értelmében pénzbüntetéssel büntethető.

— Március 22—27. a jövő évi budapesti országos mezőgazdasági kiállítás időpontja.

Az ez év tavaszán minden eddigig meghaladó sikerrel zárult mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a jövő évben ismét megrendezi. A rendezőbizottság vitéz Teleki Béla gróf főispán elnökelete alatt most tartotta első ülését, amelyen Konkoly Thege Sándor dr. főtitkár előterjesztései alapján a jövő évi kiállítás rendezésének előkészítésével foglalkozott. A bizottság úgy határozott, hogy a jövő évi kiállítást a jól bevált tavaszi időpontban, március 22—27. napjain rendezi, a kiállítás első napján tartják meg a bírálatokat, az ünnepélyes megnyitást pedig március 23-án, csütörtöki napon lesz. A kiállítás gerince ez alkalommal is a vásárral kapcsolatos tenyészállatkiállítás lesz, amely iránt a gazdák máris nagy érdeklődést tanúsítanak és igen nagy számú, értékes anyagot készítenek elő. A száj- és körömfájás járvány gyors és enyhe lefolyása reméli engedi, hogy a kiállításon az összes számottevő tenyészetek részt fognak vehetni. A külföldnek az elmúlt esztendőben is tapasztalható igen nagy érdeklődésére való tekintettel, a rendezőség fokozott mértékben törekszik a külföldi kapcsolatok kiépítésére. A kiállítás többi csoportjait szintén igyekszik a rendezőség még teljesebbé kiépíteni olyan szemléltető anyag bemutatásával, amely nemcsak a szakemberek érdeklődésére számíthat, hanem a nem mezőgazdasági foglalkozásúak számára is hasznos tanulságokat fog nyújtani. Így bizonyosan nagy érdeklődést fog kelteni a visszakerült Felvidék mezőgazdasági viszonyairól tájékoztató kiállítás. A rendezőbizottság örömmel vette tudomásul a jövő évi mezőgazdasági kiállítás nagyszabású előkészületeiről szóló előterjesztést és a jelentkezés határidejét a tenyészállatok csoportjában január 6-ban, a többi csoportokban február 15-ében állapította meg.

Ügyes fiut nyomdásztanulónak fizetéssel felvesz Kovács Kálmán könyvnyomdája, Hajduszoboszló, Főtér.

— **Igaz ami igaz.** Főnyeremény nagy szerencse! De hogy nyerjünk, ahhoz sorsjegyet kell vennünk. 3-P-ért egy egész, vagy 1.50-ért egy fél állam sorsjegyet kaphat. Huzás december 7-én.

— **Hatalmas szeretetsomogyadományával** utban van a Pedlov hajó. Az amerikai magyar napilapok jelentik, hogy utnak indult a newyorki kikötőből Pedlov kapitány és Brack Miklós nagy ősi szeretethajója, amellyel ezer és ezer amerikai magyar küldi szeretetsomagjait a szegényebb magyar családoknak. Az amerikai gyűjtőhelyekre oly tömegével érkeztek a csomagok, mint még soha. A csomagokban meleg téli ruhák és lábbelik vannak.

15472—1938.

Árverési hirdetmény.

1. Hajduszoboszló megyei város tulajdonát képező a „Bika” épület alatti, eddig özv. Schiffer Ignácné által bérelt üzlethelyiség az 1939. évi január 1-től, az „Árucarnok” II. sz. eddig Szücs Bálint által bérelt üzlethelyisége az 1939. január 1-től, az „Árucarnok” V. sz. eddig Loós Gyula által bérelt üzlethelyisége 1939. január 1-től, az „Árucarnok” VI. sz. eddig Schwartz Izidor és neje üzlethelyisége 1939. január 1-től, az „Árucarnok” IX. eddig Zagyva László által bérelt üzlethelyisége 1939. január 1-től, az „Árucarnok” XI. sz. eddig Szilágyi András által bérelt üzlethelyisége 1939. jan. 1-től, az „Árucarnok” XII. és XIV. sz. eddig Weiszberger Béla által bérelt üzlethelyisége az 1939. január 1-től, az „Árucarnok” XVI. sz. eddig Dávidovics Manó által bérelt üzlethelyisége az 1939. január 1-től, az „Árucarnok” XIX. sz. eddig Sternberg János által bérelt üzlethelyisége az 1939. évi január 1-től, az „Árucarnok” XX. sz. eddig Hirsch Emil által bérelt üzlethelyisége az 1939. január 1-től kezdődő egymásután következő 3 évre, vagyis az 1941. évi december hó 31-ig terjedő időre az 1938. évi november hó 29. napján d. e. 9 órakor Hajduszoboszlón, a városháza kistanácsstermben tartandó nyilvános árverésen bérebe adatik.

2. Kikiáltási ár: a „Bika” épület alatti u. n. Schiffer-féle üzlethelyiségénél évi 700 P, az „Árucarnok” IV. sz. üzlethelyiségénél évi 800 P, az „Árucarnok” V. sz. üzlethelyiségénél évi 240 P, az „Árucarnok” VI. sz. üzlethelyiségénél évi 180 P, az „Árucarnok” VII. sz. üzlethelyiségénél évi 180 P, az „Árucarnok” IX. sz. üzlethelyiségénél évi 180 P, az „Árucarnok” XII. és XIV. sz. üzlethelyiségénél évi 400 P, az „Árucarnok” XI. sz. üzlethelyiségénél évi 202 P, az „Árucarnok” XVI. sz. üzlethelyiségénél évi 160 P, az „Árucarnok” XIX. sz. üzlethelyiségénél évi 144 P, az „Árucarnok” XX. sz. üzlethelyiségénél évi 216 P.

3. Árverési szándékozók kötelesek az árverés kezdete előtt a kikiáltási ár 50 százalékát bánatpénzként az árveréssel megbízott városi kiküldöttnek kezébe kifizetni s ezen összeg legtöbbet ígérő által az általa megígért összeg 50 százalékára egészítendő ki, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül hagyatik s terhére és veszélyére nyomban újabb árverés tartatik, amelyen azonban ő részt nem vehet.

4. Részletes árverési feltételek a városi ügyésznél megtekinthetők.

Hajduszoboszló, 1938. november hó.

Dr. Márton Gábor
polgármester.